

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

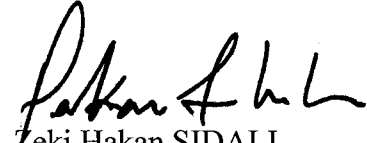
Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn.Fatih DÖNMEZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.04.2022

Saygılarımla,

Zeki Hakan SIDALI
Mersin Milletvekili

Sanayinin pek çok alanında endüstriyel hammadde olarak kullanılan maden ve minerallerin büyük bir kısmı yeryüzünü şekillendiren jeolojik yapıların bileşiminde bulunmakta ve buralardan sağlanmaktadır. Ticaret anlayışında giderek artan hammadde ihtiyacı ve buna ek olarak madencilik sektöründeki teknolojik gelişmeler, madencilik faaliyetleri ile ilişkili alanların giderek genişlemesine ve dolayısı ile düşük tenöre sahip maden yataklarının da işletilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Ancak, altın ve gümüş fiyatlarının sürekli olarak artışı bu kaynakların değerlendirilmesini gündeme getirmekte ve yapılan çalışmalar yığın liçi uygulamalarını zararlarına rağmen tercih edilebilir kılmaktadır. Yığın liçinin en büyük avantajı ilk yatırım ve işletme giderlerinin çok düşük olmasıdır. Bu da maalesef olumsuz çevresel etkilerinin kimi zaman göz ardı edilmesine, denetim mekanizmalarında zafiyet oluşturacak yönetmelik uygulama maddelerinin arkasına saklanılmasına sebep olmaktadır.

Madencilikte önemli bir yeri olan altın madenciliğinde de en optimum proses seçimi ile birlikte sürdürülebilir kalkınma adına çevresel etkilerin değerlendirilmesi ile çevresel etkilerin en aza indirilmesi esas olmalıdır.

Erzincan'da Türkiye'nin ikinci en büyük altın madeni olan Çöpler Altın Madeni, Erzincan'ın İliç ilçesindeki Çöpler Köyünün tam üstünde yer almaktadır.

Söz konusu madende ilk altın 2010 yılında çıkarılmış ve o günden bu yana siyanür gibi zehirli kimyasallar kullanılmaya devam etmektedir. Bu kimyasalların atıkları Fırat Nehri'ni besleyen Karasu'nun yanındaki 200 futbol sahası büyüklüğünde bir siyanür havuzunda biriktirilmektedir. Ekim 2021'de onaylanan ÇED raporu ile ikinci kez kapasite artırımı izni alan şirketin bu havuzu 3 kat daha büyütmeyi hedeflediği, bu artırımla birlikte sülfürik asit kullanımının yıllık 9 bin tondan 122 bin tona, siyanür kullanımının ise yıllık 7 binden 11 bin tona çıkartılmasını planlandığı haberleri kamuoyunda tartışılmaktadır.

62933

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

Söz konusu siyanür havuzlarındaki zehirli kimyasalların ise evaporatörlerle atmosfere salındığını gösteren sosyal medya paylaşımları yapılmaktadır.

Bölgenin aktif fay hatlarına ve Fırat Nehri'ni besleyen su kaynaklarına yakın olması nedeniyle oluşabilecek afetler durumunda olumsuz etkilerin, Fırat Nehri havzasındaki tüm coğrafyayı ve ekosistemini etkileyebilecek potansiyele sahip olduğu ve bu olumsuz etkilerin ilgili işletmenin faaliyetlerinin bitiminden sonra bile yıllarca süreceği açıkça gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Erzincan "Çöpler Altın Madeni"ne ait söz konusu havuzlardaki zehirli sıvıların taşmasını engellemek için siyanürlü ve sülfürik asitleri buharlaştırarak atmosfere bırakmasıyla alakalı Bakanlığınız inceleme başlatmış mıdır?
2. Siyanür havuzlarının kapasitesinin arttırılma kararının çevresel etkileri Bakanlığınızca bilimsel olarak tespit edilmiş midir?
3. Yirmiden fazla kimyasalın bulunduğu atık barajının, yıl boyunca 1 milyon tondan fazla zehirli, yakıcı, boğucu kimyasal madde ihtiva etmesinin bölge halkı ve bölgedeki her tür canlı yaşamı üzerindeki etkisi Bakanlığınızca incelenmiş ve raporlanmış mıdır?
4. Bölgedeki maden faaliyetlerine demokratik hakları çerçevesinde itiraz eden vatandaşların ve stk yetkililerinin, işletme sahipleri tarafından tehdit edildiği konuları Bakanlığınızca takip edilmekte midir?
5. Erzincan'da Türkiye'nin ikinci en büyük altın madeni olan Çöpler Altın Madeni faaliyetlerinin, insan sağlığı açısından yüksek sakınca ve çevresel tehdit oluşturduğuna dair kamuoyunda çıkan haberlere istinaden Bakanlığınızca geriye dönük hazırlanmış ÇED raporlarının ve faaliyet izinlerinin tekrar incelenmesine dair bir çalışmanız var mıdır?